

Enheten för häst, fjäderfä och vilt

Påminnelse om förebyggande åtgärder mot fågelinfluensa

Det här är en påminnelse om förebyggande åtgärder mot fågelinfluensa till dig som håller fjäderfä och andra fåglar i fångenskap. Dessa åtgärder är dina viktigaste verktyg för att förhindra att dina fjäderfän drabbas av smittsamma sjukdomar.

Informationen gäller inte för fåglar som hålls permanent i privat bostad.

Hur skyddar du dina tamfåglar från att smittas med fågelinfluensa?

Sedan 2007 gäller skyddsnivå 1 för hela Sverige. Den nivån kan höjas tills skyddsnivå 2 om t.ex. risk för spridning av viruset från vilda fåglar ökar. Den senaste höjning till skyddsnivån 2 skedde i november 2016 som följd av förekomst av viruset både hos vilda fåglar och tama fjäderfä runt om i Europa.

Skyddsnivå 1 innebär att fjäderfä får gå ut, men att foder och vatten ska ges under tak eller under ett skydd utomhus. Det är viktigt att ha goda skötselrutiner och att minimera risken för direkt och indirekt kontakt med vilda fåglar och deras träck. Åtgärderna är lika viktiga som skydd mot andra smittsamma fjäderfäsjukdomar.

Tänk på det här:

- Du som djurägare ska vara uppmärksam och ta kontakt med veterinären om dina fjäderfän visar ökad dödlighet, förändringar i foder och vattenkonsumtion, sänkning i äggproduktion eller nedsatt allmäntillstånd.
- Det är viktigt att ordinarie smittskyddsrutiner i besättningarna följs och vid behov stärks.
- Minimera risken för direkt och indirekt kontakt med vilda fåglar och deras träck.
- Tillåt endast helt nödvändiga besök i besättningen.
- Alla som går in i fjäderfähus ska ha rena kläder och rena skor samt tvättade händer.
- Redskap och utrustning som används till fåglarna bör rengöras och desinfekteras regelbundet.

- Se till att vilda fåglar inte har tillträde in till djuren via öppna dörrar, fönster eller ventilation. Minimera foderspill och annat som lockar vilda fåglar till tamfjäderfä.
- Tänk på att avstå kontakt med fjäderfä under minst 48 timmar om du har varit på utlandsresa där du haft kontakt med fjäderfä.

Har du en kommersiell fjäderfäbesättning ska du se till att dina vanliga rutiner för biosäkerhet följs noggrant och följa de riktade rekommendationer som ges av till exempel branschorganisationer eller Jordbruksverket. För hobbydjur får man anpassa rutinerna efter de förutsättningar man har.

Det här gäller för skyddsnivå 1:

Förutom att du som djurhållare och all personal som sköter fjäderfä ska ha goda skötselrutiner gäller följande regler för skyddsnivå 1:

- Andfåglar som ankor, änder och gäss får inte hållas i samma byggnad där de kan ha direkt eller indirekt kontakt med andra fjäderfän.
- Fjäderfä ska även hållas åtskilda från andra fåglar än fjäderfä som hålls på samma anläggning genom att de hålls i separata byggnader eller på olika delar av anläggningen så att direkt och indirekt kontakt förhindras.
- I viltrehabiliteringsanläggningar ska vilda fåglar som rehabiliteras hållas åtskilda från fjäderfän och andra fåglar i anläggningen.
- Fjäderfä får gå utomhus i inhägnad. Foder och dricksvatten ska ges inomhus eller under ett skydd utomhus som förhindrar kontakt med vilda and- och vadarfåglar.
- Hägnat fjäderfävilt får hållas utomhus i inhägnader, men under perioden oktober till maj måste inhägnaden, där andfåglar hålls vara övertäckt med nät. Vilda änder får inte tas in.
- Andra fåglar i fångenskap inklusive hobbyflockar får gå ute helt fritt. Foder och dricksvatten ska ges inomhus eller under ett skydd som förhindrar kontakt med vilda and- och vadarfåglar.
- Fjäderfä får endast ges tillgång till dricksvatten av livsmedelskvalitet eller från borrhål eller grävd brunn.

Om fågelinfluensa och dess spridning

Fågelinfluensa är en virussjukdom som orsakas av aviära influensavirus. De former som främst orsakar sjukdomsutbrott hos fjäderfä tillhör gruppen H5 eller H7. Dessa virus är mycket smittsamma och dess sjukdomsframkallande förmåga kan variera från att vara mild till hög. Erfarenhet har också visat att de mildare

varianterna av fågelinfluensavirus kan förändras och övergå till allvarigare varianter när de funnits en tid i fjäderfäbesättningar.

Smittan kan spridas via smittade vilda fåglar. Antingen direkt genom att de vilda fåglarna kommer in i hönshus eller i rastgårdar eller indirekt om virus som finns i viltfågelträck följer med skor eller redskap in i ett hönshus eller hägn.

Vilken beredskap har myndigheterna för ett utbrott av fågelinfluensa hos tamfåglar?

Under senare år har stort arbete lagts ner på beredskapen för smittsamma djursjukdomar. De veterinära myndigheterna har gjort förberedelser för att snabbt kunna bekämpa ett eventuellt utbrott av fågelinfluensa i en svensk fjäderfäbesättning. Beredskapen innefattar direkta åtgärder i drabbade besättningar, smittspårning, olika typer av beslut för att hindra att sjukdomen sprids samt information till djurägare, allmänhet och media.

Övervakningsprogram för fågelinfluensa hos fjäderfä

Alla medlemsstater i EU har ett övervakningsprogram för fågelinfluensa på fjäderfä och vilda fåglar. Programmet styrs av ett beslut från EU-kommissionen. Jordbruksverket beslutar årligen om antalet fjäderfäbesättningar med olika typer av fjäderfä som ska provtas inom övervakningsprogrammet.

Förklaring av viktiga begrepp:

Fjäderfä - alla fåglar som föds upp eller hålls i fångenskap för produktion av kött eller konsumtionsägg, eller för annan produktion.

Hägnat fjädervilt - vilda fåglar som hålls i fångenskap för utsättning eller uppfödning.

Andra fåglar i fångenskap - alla fåglar som hålls i fångenskap av annat skäl än produktion, som till exempel uppvisning, utställning, tävling, uppfödning, försäljning eller hobbyverksamhet.

Viktiga länkar:

Information om fågelinfluensa med gällande lagstiftning

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/sjukdomarochsmittskydd/smittsammadjursjukdomar/fagelinfluensa.4.4eea2b6311f3b931ba4800054.html>

Broschyr Skydda dina fåglar mot fågelinfluensa

<http://webbutiken.jordbruksverket.se/sv/artiklar/skydda-dina-faglar-mot-fagelinfluensa.html>

Information om fågelinfluensa

www.sva.se